

PÕLLUMAJANDUSAMET
AGRICULTURAL BOARD

**Seemnete sertifitseerimine ja
turustamine Eestis**
Piia Puusepp

PM Õppepäev, Viinistu, Waide 2010

Mis on seeme?

- **Seeme** on seemnetaimede (paljasseemne- ja katteseemnetaimede) elujärk levisena (diaspoorina), mille ülesanne on taimede paljunemine ja levimine.
- **Seeme** taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse tähenduses on põllukultuuridest teravilja-, sööda-, õli-, kiukultuuri ja peedi seeme ning köögiviljakultuuri seeme, mida kasutatakse või kavatakse kasutada turustamisotstarbelise seemne või paljundusmaterjali tootmiseks või taimede kasvatamiseks.

Seemnete sertifitseerimise eesmärk?

- Varustada põllumeest püsiva ja ühtlikku taimesordi kõrgekvaliteedilise kontrollitud seemnega.

Milliste taimeliikide seemet sertifitseeritakse?

- Eestis sertifitseeritakse ja võib turustada Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride või köögiviljakultuuride sordilehte võetud liikide sortide seemet.
- Sordilehte võetavate taimeliikide loetelu

Seadusandlik alus

Taimede paljundamise ja sordikaitse seadus

(jõustunud 1.01.2006)

Põllumajandusministri määrused:

- ▶ Sordi sordilehte võtmise kord ning sordilehte võetavate taimeliikide loetelu, põllu- ja köögiviljakultuuri liigi tunnuste miinimumnõuded ning järelevalve käigus sordi säilimise kontrollimise nõuded
- ▶ Teraviljaseemne kategooriad ning teraviljaseemne tootmise ja turustamise nõuded
- ▶ Söödakultuuride seemne kategooriad ning söödakultuuride seemne tootmise ja turustamise nõuded
- ▶ Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriad ning õli- ja kiudtaimede seemne tootmise ja turustamise nõuded
- ▶ Köögiviljakultuuride seemne kategooriad ning köögiviljakultuuride seemne tootmise ja turustamise nõuded
- ▶ Peediseemne kategooriad ning peediseemne tootmise ja turustamise nõuded

Seemne sertifitseerimine on

- selle põlvnemise,
- liigi- ja sordiehtsuse ning -puhtuse ja
- kvaliteedi ning
- taimetervisenõuetele vastavuse kontrollimine ning
- pakendite sulgemine ja märgistamine Põllumajandusameti järelevalve all vastavalt rahvusvaheliselt kehtestatud nõuetele.

Seemnete sertifitseerimist

 korraldab Põllumajandusamet sordi omaniku, esindaja või säilitaja taotluse alusel.

Taotluse laekumise tähtaeg : **15. mai**

Sertifitseerimise etapid

 Põldtunnustamine

 Proovivõtmine ja analüüsimine

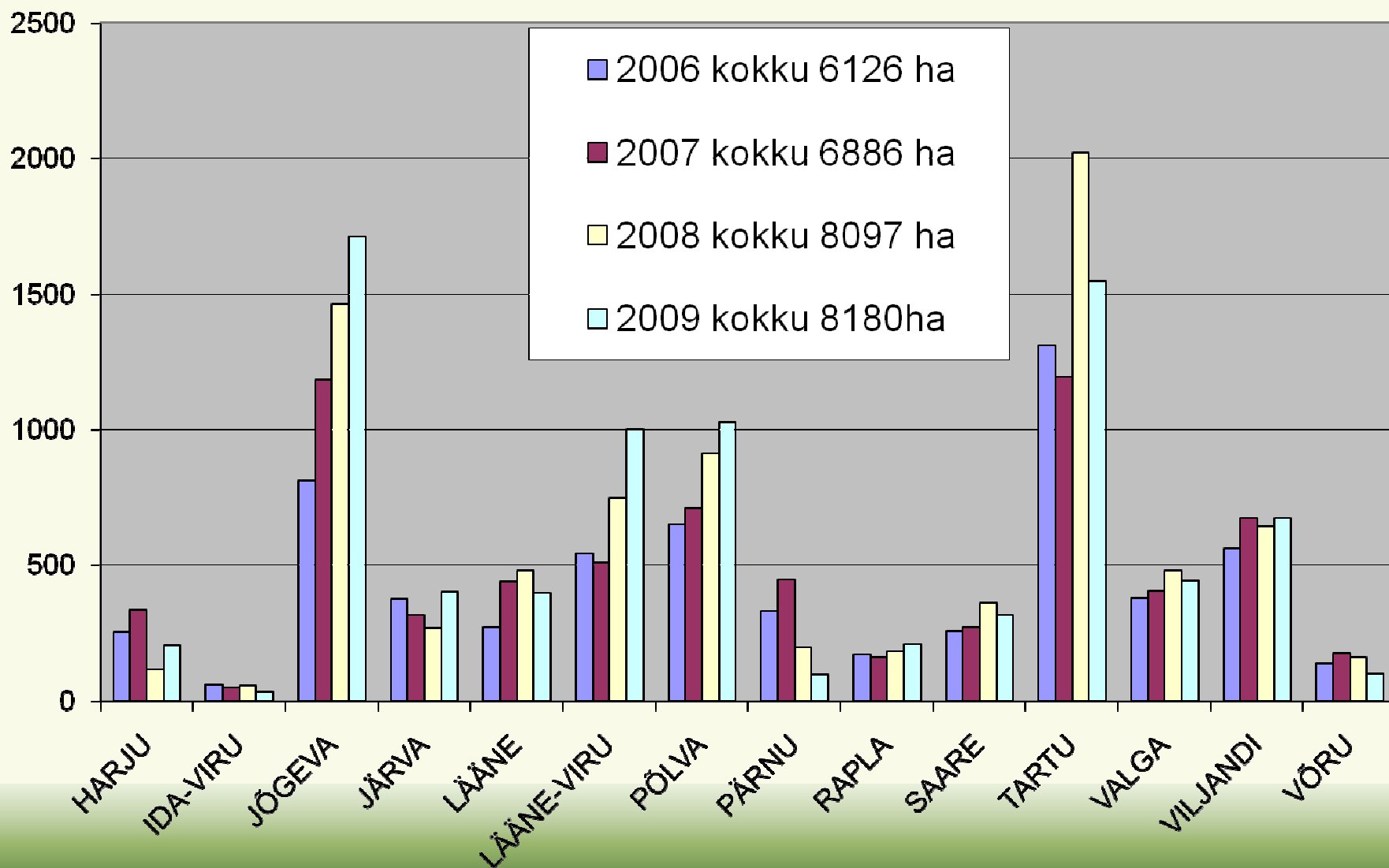
 Järelkontrolli põldkatsed

 Sertifitseerimiseaasta kestab 1. juulist kuni 30. juunini

 Avaliku teenuse standard "[Seemnete sertifitseerimine](#)"

Seemnepõldude pinnad (ha)

Sertifitseeritud seemnekogused (tonni)

Eesti statistika 2009

Põllukultuuride kasvupind **566 700 ha**

Tunnustamise läbinud seemnepõllu pind **7511 ha** ehk **1,3 %** põllukultuuride kasvupinnast

Teraviljade kasvupind **316 100 ha**

Teraviljaseemne tootmise pind **5942 ha**

Sertifitseeritud teraviljaseemneid **12 290 736 kg**

Sellega saaks külvata **61 453 ha** ehk

19 % teraviljakultuuride kasvupinnast.

Seemnete turustamine

 Turustamine on taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse tähenduses

 seemne müügiks pakkumine,

 müügi eesmärgil omamine,

 müümine või

 muul viisil tasuta või tasu eest üleandmine.

Nõuded seemnete turustamisel

- Sordilehte võetud sordi turustatav seeme peab olema sertifitseeritud.
- Ehk turustada on lubatud üksnes Eesti sordilehte või Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride või köögiviljakultuuride sordilehte võetud sordi sertifitseeritud seemet või kvaliteedinõuetele vastavat standardseemet.

Nõuded seemnete turustamisel

- Turustatav seeme peab olema nõuetekohaselt pakendatud ning pakend peab olema nõuetekohaselt märgistatud.
- Seemne müügi pakend peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma pitseeringut (plommi, turvakleebist või etiketti) rikkumata.

PÕLLUMAJANDUSAMET

Seemnete osakond

Teaduse 2, Saku, Harjumaa 75501, EE

**EL NÕUDED JA STANDARDID
SUPERELIITSEEME**

Partii nr: **EE09-04444**

Kultuur: **Päideroog**

Phalaris arundinacea

Sort: **PEDJA**

Kategooria: **SE**

Tootjariik: Eesti Vabariik.

Idanevus % **88**

Puhtus % **99,8**

1000 seemne mass (g) **1,01**

Netokaal (kg) **40**

Proov on võetud: **november 2009**

Pakendaja: **02/098**

PÕLLUMAJANDUSAMET

Seemnete osakond

Teaduse 2, Saku, Harjumaa 75501, EE

**EL NÕUDED JA STANDARDID
ELIITSEEME**

Partii nr: **EE09-50714**

Kultuur: **Aeduba**

Phaseolus vulgaris

Sort: **VAIA**

Kategooria: **E**

Tootjariik: Eesti Vabariik.

Idanevus % **87**

Puhtus % **100**

1000 seemne mass (g) **390**

Netokaal (kg) **25**

Proov on võetud: **detsember 2009**

Pakendaja: **99/004**

PÕLLUMAJANDUSAMET

Seemnete osakond

Teaduse 2, Saku, Harjumaa 75501, EE

**EL NÕUDED JA STANDARDID
SERTIFITSEERITUD SEEME**

Partii nr: **EE09-57035**

Kultuur: **Lutsern**

Medicago sativa

Sort: **KARLU**

Kategooria: **C1**

Tootjariik: Eesti Vabariik

Idanevus % **92**

Puhtus % **98,9**

1000 seemne mass (g) **2,01**

Netokaal (kg) **25**

Proov on võetud: november 2009

Pakendaja: **00/047**

PÕLLUMAJANDUSAMET

Seemnete osakond

Teaduse 2, Saku, Harjumaa 75501, EE

**EL NÕUDED JA STANDARDID
SERTIFITSEERITUD SEEME**

Partii nr: **EE09-50681**

Kultuur: **Talinisu**

Triticum aestivum

Sort: **AKTEUR**

Kategooria: **C2**

Tootjariik: Eesti Vabariik

Idanevus % **85**

Puhtus % **99,9**

1000 seemne mass (g) **51,5**

Netokaal (kg) **800**

Proov on võetud: august 2009

Puhitud: **Bariton 075 FS**

Pakendaja: **00/026**

O.E.C.D. SEED SCHEME
SYSTÈME de l'O.C.D.E.
pour les SEMENCES

AGRICULTURAL BOARD

Teaduse 2, Saku 75501 Estonia

Species

Galega orientalis

Variety

GALE

Ref.nr. **EE09-31326**

Region of Prod. **ESTONIA**

Certified Seed, 1st Generation

PÕLLUMA DUSAMET

Seemnete osakond

Teaduse 2, Saku, Harjumaa 75501, EE

A- VAIKEPAKEND

**MURUSEGU
KLASSIKA**

Partii nr: **EE09-50575**

Koostis:

Aasnurmikas 'Esto' 35%

Poa pratensis

Punane aruhein 'Kauni' 65%

Festuca rubra

Tootjariik : Eesti Vabariik

Netokaal (kg) : 1

Pakendatud : aprill 2009

EB mažo svorio fasuotė
EB taisyklės ir standartai
KRAPAI "MAMMOUTH"

ANETHUM GRAVEOLENS L.

Vidutinio ankstyvumo, derlinga veislė. Augalai ne-
aukšti, apie 20 cm aukščio. Lapeliai tamstai žalios
spalvos, labai aromatingi. Žiedynus formuoja vėlei.

De AECTILL "MAMMOUTH"
tini Saugikas kėskvarajane sort Madalakasvuline, kuni 20cm.
gin Lehed, tumerohelised, Aromatsed, palju tēmass.
gal Diskud moodustuvad hilja. Kasvūks sobib ka varjulisek koht.
sal Et saada saaki kogu suvi, siis kylvata 10pāeva tagant kuni
kra juuni keskpaigani, ja 10 augustist - 5 septembrini.
Maaletooja: Selteret OU

nuo Sėjamois tūni tūgsejo b. dienes, 10 kv.m. rei-
kia 20 gramų sėklos.

Siuntos Nr. 8/594

Sėja į šiltnamį - IV;
Sėja į atvira grunta - IV-VI-VIII-IX;
Auginimo atstumas - 15x3 cm;
Derlius -IV -X.

Sėkla neapdorota.
Kategorija: ST

Tiekėjas / rinkėjas:
UAB agrotirma "Sėklos", Smėlio g. 8, LT - 10324 Vilnius, Lietuva
Faksas: + 370 5 2709019, tel.: + 370 5 2709020
El. paštas: office@sėklos.lt
www.sėklos.lt
Identifikavimo kodas 000194

Pakuotė: 100 g.

Geriausias iki: 2013 07 4

60.00

Seemnesegu

- Teravilja- ja söödakultuuride seemet on lubatud turustada sortide ja liikide seguna tingimusel, et kõik segus olevad seemned on sertifitseeritud.
- Muruseemnesegusse võib lisada sertifitseerimisele mittekuuluvaid liike.
- Seemnesegu peab olema nõuetekohaselt pakendatud ja märgistatud.
- Pakend peab olema nõuetekohaselt suletud.

Standardseeme

Köögiviljakultuuride seeme tähistusega **ST**

- tootmist korraldab sordi omanik, esindaja või säilitaja;
- on sordiehtne ja -puhas;
- on ette nähtud köögivilja tootmiseks;
- vastab standardseemne kohta kehtestatud nõuetele;
- kuulub PMA poolt järelkontrolli katsetes sordiehtsuse ja -puhtuse pistelisele kontrollimisele.

Tarbeseeme

Tarbeseeme – seeme tähistusega **TS**, mis võib olla

- hariliku esparseti (*Onobrychis viciifolia* Scop.),
- hariliku sõrmrohu (*Cynodon dactylon* (L.) Pers.),
- kroon-magusristiku (*Hedysarum coronarium* L.),
- mugul-paelrohu (*Phalaris aquatica* L.),
- murunurmika (*Poa annua* L.),
- põld-lambaläätse (*Trigonella foenum-graecum* L.),
- ungari hiireherne (*Vicia pannonica* Crantz)
- musta kapsasrohu ehk musta sinepi (*Brassica nigra* L.) **seeme, mis on**

– liigiehtne ja -puhas

– vastab tarbeseemne kohta kehtestatud nõuetele

– on kontrollitud.

Säilitussordi seeme

Säilitussordi seeme – tähistusega **GR**

Teravilja- ja söödakultuuride, õli- ja kiudtaimede ja peedi seeme, mis on

- sordiehtne ja -puhas;
- on toodetud kooskõlas sordi säilitamise tunnustatud tavadega;
- on ette nähtud külviseemnena kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;
- vastab säilitussordi seemne kohta kehtestatud nõuetele;
- on sertifitseeritud tootja poolt.

Säilitussordi seemet on lubatud turustada ainult päritolupiirkonnas (Eestis) ning PMA poolt etteantud lubatud koguste piires.

Põllumajandusamet

Teaduse 2, Saku, Harjumaa

Seemnete osakond

Piia Puusepp

6712 637, 5101079

piia.puusepp@pma.agri.ee

Täna tähelepanu eest!
